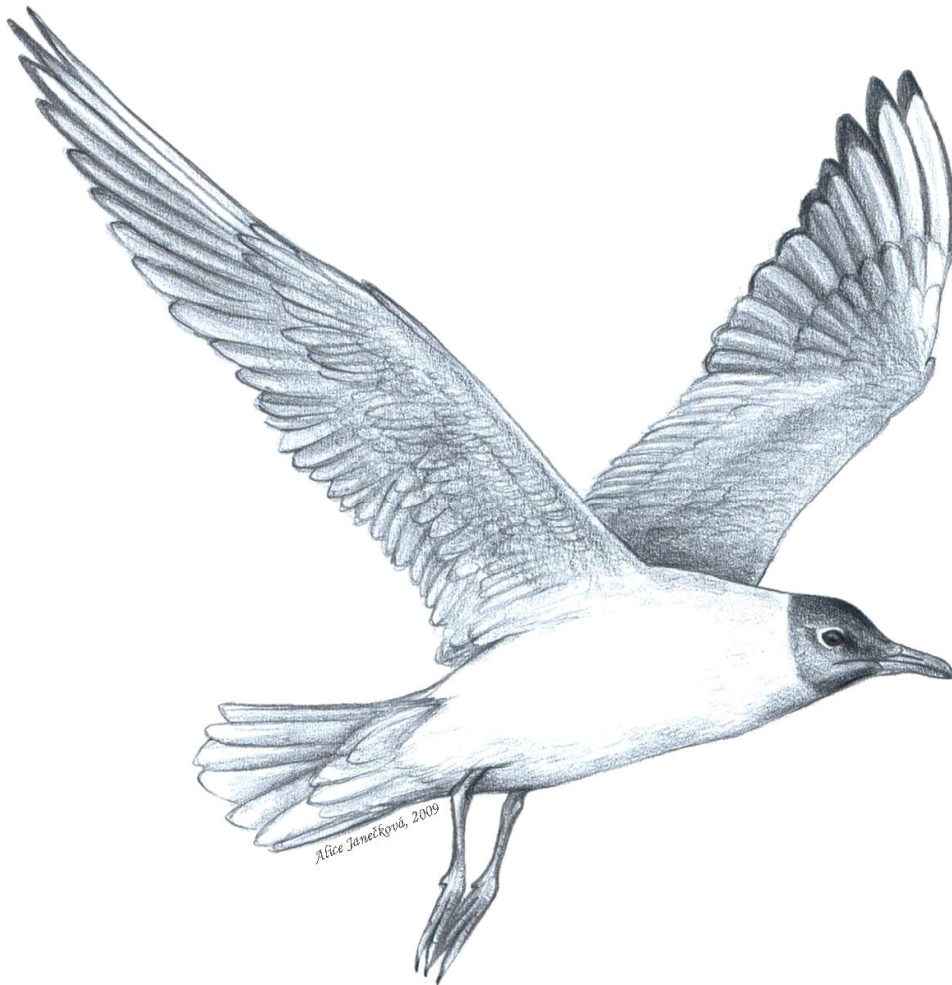

Zpravodaj

VÝCHODOČESKÉ POBOČKY

České společnosti ornitologické
při Východočeském muzeu v Pardubicích

- * *pozdávka na výroční členskou schůzi 7. 3. 2009*
- * *jubilanti roku 2009*
- * *správní řízení v roce 2008*
- * *výsledky akce „Labutě 2009“*
- * *volby nového výboru na jaře 2009*
- * *VVT 2009*
- * *aktualizace adresáře pobočky*

47
2009

Dostáváte do rukou nový Zpravodaj a s ním i hlasovací lístek. Aniž jsme se nadáli, jsou zde nové volby do výboru pobočky. Snad je tedy u této příležitosti vhodný alespoň letmý pohled zpět, a to z pohledu člověka, který z výboru po čtyřech letech odchází.

Asi nejvýznamnější počin uplynulého volebního období vidím v přepracování pobočkového webu, který dnes patří v rámci ornitologických webů v ČR mezi špičku, zejména díky své kvalitě i a následné návštěvnosti (často přes 100 individuálních návštěv denně). Je to jenom dobře, protože v dnešní digitální době většina mladých a začínajících ornitologů a milovníků ptáků vyhledává prvotní informace, jak se zapojit do výzkumu a ochrany ptactva, právě brouzdáním po síti. Za další významný počin považuji založení digitální pobočkové databáze, umístěné na webu pobočky, která je navíc velice originálním způsobem propojena s interaktivní mapou, díky které je možná přesná lokalizace nálezu za pomoci souřadnic. Ačkoli důležitost takového kroku obecně bývá vidět až po čase, je velice potěšitelné, že se mezi ornitology databáze ujala, a tak začíná být k výzkumu a ochraně ptactva použitelná již dnes. Další dobrou zprávou je rozvíjející se účast pobočky ve správních řízeních, kde se pobočka snaží zajistit, aby negativní dopad různých lidských aktivit byl na ptáky i přírodu co nejmenší. VČP ČSO se tak konečně stává rovnocenným partnerem státní ochrany přírody. Těší mne, že na členských schůzích si mnohdy už zase není pro hojnou účast kam sednout. Snad je to tím, že program schůzí je pestřejší, věnovaný více ptactvu, než pobočce samotné – a ne jen tím, že se obnovila a zkvalitnila nabídka občerstvení. Rovněž pokračování každoročních pobočkových exkurzí se ukazuje jako krok správným směrem, kdy v loňském roce byla po dlouhé době připravena exkurze do zahraničí. Stejně tak např. během mediálně vděčné akce "Labutě" přináší své ovoce úzká spolupráce s polskými kolegy a pozitivně vnímám i vyhlášení vnitřních pobočkových grantů na podporu výzkumu a ochrany ptactva východních Čech. Neméně důležitou skutečností je udržování aktivit dnes ornitology považovaných za skoro samozřejmé, za kterými je však ukryto hodně dobrovolné práce a nadšení – vydávání sborníku Panurus či pobočkového Zpravodaje i zajištění záležitostí technického rázu.

Ale jak už to tak bývá, jsou zde i rezervy a neúspěchy. Jistě nejen já vidím, že se nedaří nadchnout naše ornitology pro větší účast na VVT, a je proto otázkou, přežije-li tato akce rok 2009. Další velký neúspěch vidím v nerozjetí projektu na aktivní ochranu nejohroženějších ptačích druhů, hnízdících ve východních Čechách, a to dokonce včetně neexistence koordinovaného sběru aktuálních dat o jejich rozšíření (snad s výjimkou čejky chocholaté, racka chechtavého a díky ČSO i některých „naturových“ druhů). Slabší je i spolupráce vedení pobočky s jinými východočeskými neziskovými organizacemi, kde v tomto směru pobočka i nadále zůstává téměř osamělým hráčem, a to ke škodě své a hlavně ochrany přírody jako celku. Co zlepšovat je i v propagaci organizace na veřejnosti, a to i navzdory úspěšnému webu, novému pobočkovému letáku a občasným vstupům do médií. Většina národa stále nemá o existenci ornitologické pobočky ani potuchy.

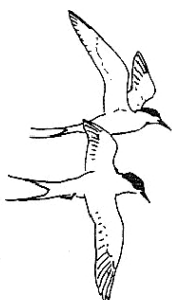
Když jsem před čtyřmi lety do výboru pobočky vstupoval, chtěl jsem, aby vznikl pobočkový web, ztraktivnil se program na schůzích, byl vydán nový leták, pobočka se účastnila správních řízení, založila databázi, zlepšila spolupráci s „ekoneziskovkami“ a zahájila projekt na aktivní ochranu vzácného ptactva. Až na poslední dvě záležitosti se vše podařilo (rozhodně nikoli jen moji zásluhou, ale hlavně zásluhou předešlého a zejména stávajícího výboru, ale i mnoha našich členů). Nicméně tímto pro mne skončil důvod, proč ve výboru zůstat a zaclánět tak někomu jinému, aktivnějšímu a s novým elánem. Chtěl bych však touto cestou poděkovat všem těm, kteří se na rozvoji pobočky dosud podíleli. Zároveň chci popřát nám všem, aby se aktivity a záběr pobočky dále rozvíjely, protože se rozvíjí pro ptáky i pro nás všechny. Jakou si pobočku uděláme, takovou ji budeme mít.

odstupující místopředseda David Číp

LEHKÉ KŘÍDEL PLÁCNUTÍ

*Každé větší louže fundus
býval druhdy ridibundus
čas to změnil poznenáhli
dnes tam hejna petek láhví.*

*Křivka křídel hirund Sterna
zrcadlům svým ještě věrná
Třeboň, Dehtář, Střední zdrž
jinak sem tam jen tak vrz.*

*Mořských racků ordonanc
rytíř hřmotný cachinnans
a s ním canus skromné páže
k vodám českým berou stáže.*

*V křídlech Lari srpců ladných
zemí kříž kráž toulek snadných
v jejich ostrodivném skřeku zní
slanou notou Rozkoš famózní.*

(Tomáš Diviš, 2009)

Tématicky laděná říkanka je pozvánkou na **výroční členskou schůzi VČP ČSO**, která se bude konat **v sobotu 7. března 2009 od 8.30** v přednáškovém sále muzea v Pardubicích.

PROGRAM SCHŮZE:

1. Tématické příspěvky – dlouhokřídlí (rackové a rybáci):

- * **Václav Koza** – Determinace velkých a problematických druhů racků
- * **Jaroslav Vaněk** – Dlouhokřídlí na Rozkoši
- * **Jiří Mach** a spol. – Dlouhokřídlí na Svitavsku
- * **Karel Poprach** – Poznámky k rozšíření a biologii racka černohlavého v ČR
- * **Martin Fejfar** – Přehled hnízdění racka chechtavého ve VČ
- * diskuse, příspěvky z pléna
- * vyhlášení voleb

-----přestávka, občerstvení-----

2. Různé:

- * **Jakub Vrána** – vybraná pozorování z „pidi konference“
- * **František Bárta** – VVT 2009 „Kolem Opatovického kanálu“ – představení operačního prostoru
- * **Světlana Vránová** – Akce „Labutě“
- * Informace z výboru VČP ČSO a sekretariátu ČSO
- * diskuse, příspěvky z pléna
- * vyhlášení výsledků voleb
- * **Marián Polák** – Nový Zéland

Předpokládané ukončení schůze: **14.00.**

ŽIVOTNÍ JUBILEA ROKU 2009

V letošním roce oslaví svá životní jubilea tito členové naší pobočky.

50 let: Vladimír Kalous, Pavel Kverek, Miroslav Procházka, Jan Tuček, Milan Tyller,

55 let: Tomáš Bělka, Jaroslav Branda, Miroslav Dusík

60 let: Milan Horák, Jiří Janků, Jiří Kamenický, Lubor Urbánek

65 let: Karel Bejček, Rudolf Nevečeřal, Jindřich Pešek, Ladislav Šťastný

70 let: Václav Hrdoušek, Jaroslav Klápště, Dagmar Mikulášková, Eduard Večeřa

75 let: Jiří Houdek, Jindřich Macnar, Václav Moravec

85 let: Bohumil Rejman

Všem oslavencům blahopřejeme a přejeme pevné zdraví a mnoho krásných zážitků v přírodě.

OPUSTILI NAŠE ŘADY

V roce 2008 zemřeli dva členové naší pobočky: **pan Jaromír Kostecký** z Černé za Bory ve věku 79 let a **pan Bohuslav Hladík** z Polné ve věku 90 let

Zvláště bolestné je, když odcházejí mladí lidé. Měsíc před svými 28. narozeninami nás 7.2.2009 navždy opustil **Petr Hůlka** z Prahy.

Budeme na vás vzpomínat.

ZPRÁVY Z VÝBORU

Aktualizace adresáře pobočky

V průběhu dvou let, uplynulých od vydání posledního pobočkového adresáře, došlo u řady lidí k zásadním změnám. Od podzimu jsme se proto věnovali aktualizaci členské základny naší pobočky a později také adresáře.

Kontrolou jsme zjistili, že s řadou členů dlouhodobě nemáme žádný kontakt a někteří ani neplnili své závazky vůči VČP. Tyto lidi jsme opakovaně oslovili a pokud na naše výzvy nereagovali, ukončili jsme jim členství. Po revizi členské základny **má VČP ČSO k 1. 2. 2009 celkem 197 členů**. Kontaktní údaje byly aktualizovány u všech, kdo nové kontakty zaslali. Asi u 30 osob, které na výzvu o potvrzení správnosti údajů nereagovaly, jsou údaje převzaty z předešlého adresáře. Aktualizovaný adresář obdržela většina členů v elektronické podobě společně s tímto číslem Zpravodaje, členové bez mailové adresy jej dostali v tištěné formě.

Světlana Vránová

Volby nového výboru naší pobočky

Jak již bylo avizováno v předešlém čísle Zpravodaje, nadcházející schůze VČP ČSO bude zároveň schůzí volební, jelikož na jaře tohoto roku končí volební období stávajícího výboru pobočky. V souladu s platnými Stanovami ČSO **volíme nový výbor opět na období 2 let a stejně tak zůstává nezměněn počet členů** (4 předepsaní stanovami + 1 další).

Volby proběhnou obdobným způsobem jako před dvěma lety – spolu s tímto číslem Zpravodaje dostává každý člen pobočky kandidátní listinu, kde jsou krátce představeni všichni zájemci o práci v novém výboru, a zároveň **hlasovací lístek**. Tento budete moci buď **odevzdat přímo** do volební urny **na schůzi 7. 3.**, nebo jej **zašlete poštou zpět** tak, aby dorazil na adresu VČP ČSO **nejpozději 6. 3. 2009**. Volební lístky, prosím, označte v souladu s pokyny na nich uvedenými (**platné budou lístky s označením 1 – 5 kandidátů**). Nezávislá volební komise přímo na schůzi sečte přidělené hlasy a vyhlásí konečné výsledky.

Hlasovací lístek dobře uschovejte, na volební schůzi již žádné další lístky k dispozici nebudou!

Adresa k zaslání lístků je: VČP ČSO, Zámek č. 2, 530 02 Pardubice

Za končící výbor VČP ČSO Martin Fejfar

Zpráva o hospodaření pobočky v roce 2008

V roce 2008 bylo použito na náklady 107.405,- Kč. Mezi výraznější investiční položky patřily částky za správu webových stránek, hrazení ubytování polských kolegů při jejich reciproční zimní návštěvě a výdaje v rámci interního grantu pobočky. Nejvyšší náklady spojené s tiskem sborníku Panurus a fakturou za dopravu na podzimní exkurzi do Polska, byly výrazně kompenzovány dotací Pardubického kraje na vydání sborníku a podílem plateb od jednotlivých účastníků exkurze, které tak lze zařadit mezi příjmy. Ty dosáhly celkové bilance 101.257,- Kč, když je dále tvořily zejména částky od sekretariátu ČSO (podíl za členy pobočky), tradiční prodej literatury a příspěvky a dary od našich členů. V této souvislosti chceme těm, kteří neváhali podpořit pobočku nad rámec povinnosti poděkovat, jmenovitě J. Bžoňkovi, K. Dohnalovi, M. Horákovi, J. Kamenickému, T. Sládkovi, O. Šraibrovi, L. Urbánkovi, Z. Vítkovi, V. Zdražilovi a zejména pak pánům T. Divišovi, J. Hagarovi a J. Svěcenému. Děkujeme dále všem, kteří pomohli pobočce i další materiální podobou, především pak F. Bártovi za věnování literatury do naší knihovny.

Ke dni 31. 12. 2008 vlastnila pobočka částku 120.864,- Kč na svém účtu u KB. Společně s pokladnou byla pak finanční hotovost pobočky zkalkulována k tomuto datu na 130.224,- Kč.

Jiří Mach

Interní granty pobočky 2009

I letos se výbor VČP ČSO rozhodl podpořit výzkum a ochranu ptactva východních Čech formou vnitřních pobočkových grantů, na které vyčlenil 15.000,- Kč. Žádosti o grant byly přijaty čtyři a po sečtení požadavků bylo žádáno o celkem 29.000,- Kč. Grantová komise, zřízená výborem VČP ČSO ve složení David Číp, Tomáš Diviš a Josef Vrána, rozhodla následovně:

Podpořit projekt **Ladislava Jassa** na „podporu hnízdních příležitostí formou instalací hnízdních budek pro morčáka velkého na řece Jizeře příspěvkem“ 4.000,- Kč na nákup materiálu a na výrobu a instalaci budek, pod podmínkou, že řešitel upřesní známá místa a data výskytu morčáka velkého v povodí Jizery a místa, kde by chtěl hnízdní budky vyvěsit. V případě úspěšného obsazení budek morčákem velkým připraví na toto téma referát, který přednese na schůzi VČP ČSO a napíše krátký článek na web VČP ČSO.

Podpořit projekt **Jiřího Česáka** na „realizaci monitoringové odchytné akce CES na rybníce Baroch příspěvkem 6.000,- Kč, určeným na nákup dřevěných povalů nad vodní hladinou“, pod podmínkou, že řešitel doloží písemný souhlas státní ochrany přírody k realizaci akce CES v území přírodní rezervace Baroch a tyto podmínky ochrany přírody bude dodržovat.

Podpořit projekt **Jana Bartoníčka** na výzkum volavky popelavé na Jičínsku příspěvkem 3.500,- Kč na nákup barevných kroužků na volavky, pod podmínkou, že realizátor doloží písemný souhlas s tímto projektem od Kroužkovací stanice NM a v budoucnu připraví na toto téma referát, který přednese na schůzi VČP ČSO a napíše krátký článek na web VČP ČSO.

Nepodpořit projekt **Jiřího Macha** na „nákup stativového dalekohledu střední třídy včetně stativu pro potřeby členů pobočky na Svitavsku, Vysokomýtsku a Třebovsku, zejména za účelem výzkumu, ochrany ptactva a propagace ornitologie“. Komise doporučuje výboru VČP ČSO aby tento požadavek řešil jinou cestou.

Po sečtení rozdělených peněz zbývá z částky, která byla v roce 2009 určena na interní granty 1.500 Kč, které budou převedeny do fondu IG na příští rok.

za grantovou komisi David Číp

Účast VČP ČSO ve správních řízeních v roce 2008

Vzhledem k množství různých stavebních i jiných aktivit v zájmovém území naší pobočky a po dohodě se sekretariátem ČSO v Praze se výbor VČP ČSO rozhodl rozšířit svoji účast v různých typech správních řízení (SŘ) a dalších problematických jednáních, dotýkajících se, ať už přímo či zprostředkovaně, ochrany volně žijících ptáků. V současnosti je naše organizace přihlášená u obou dotčených krajských úřadů (KÚ Pardubického a KÚ Královéhradeckého kraje) a všech správ CHKO, které svým územím do zmíněných krajů zasahují, případně jsou zde pověřeny Ministerstvem životního prostředí ČR k výkonu státní správy (mimo CHKO se to týká například výjimek pro kriticky a silně ohrožené druhy apod.). Pro rozšíření činnosti na tzv. „pověřené obce“ by bylo třeba větší spolupráce členské základny, k níž tímto vyzýváme.

Konkrétně se VČP ČSO v uplynulém volebním období účastnila těchto SŘ:

- zásah do přirozeného vývoje jestřába lesního na Královéhradecku – výjimka z ochranných podmínek zvláště chráněných živočichů (reintrodukce raroha velkého a sokola stěhovavého pomocí umístování mláďat do hnízd jestřábů)
- nový plavební stupeň Přelouč – výjimka z ochranných podmínek zvláště chráněných živočichů (celkem 2 SŘ u různých orgánů)
- podklady pro podmínky výstavby rekreačního centra v Čenkovičkách
- žádost o povolení odlovu jestřába lesního v honitbě MS Olešnice v Orl. horách
- výjimky ze základních ochranných podmínek orla mořského na Svitavsku
- řízení o povolení výjimky ze zákazu - rorýs obecný (*Apus apus*) na kostele v Pecce
- udělení výjimky ze zákazu (kormorán velký) – povolení odstřelu na Třebovské rybníční soustavě
- úprava hnízda čápa bílého v Litomyšli
- přenos hnízda čápa bílého na komíně v areálu pily v Horním Jelení
- 4 větrné elektrárny v k.ú. Dětrichov na Svitavsku
- výstavba větrné elektrárny v Janově u Litomyšle
- Wellness Dětenice – výstavba na okraji ptačí oblasti

- VD Rozkoš – provoz vodních lyžařů a wakeboardingu (celkem 2 SRŘ včetně výjimky z ochr. podmínek zvl. chrán. živočichů)
- Rybníky Homolka I a Homolka II (v KÚ Velké Poříčí) – nový manipulační řád
- žádost o odstřel volavek popelavých na Broumovsku
- mokřad u Malé Čermné – omezení pastvy kvůli výskytu zvláště chráněných druhů ptáků
- transfer čapího hnízda ve Vlčkovcích
- zajištění hnízdiště břehule říční v nové pískovně u Smiřic
- žádost o odstřel kormorána velkého na rybníce Svatba
- výstavba 2 větrných elektráren u Dětrichovic

Vyjádření, resp. účast na příslušných jednáních zajišťovali zástupci výboru, často ve spolupráci s dalšími členy pobočky (v některých případech pověřených samostatným jednáním). Těmi byli zejména T. Bělka, J. Vrána, J. Kult, M. Hromádka, F. Stránský, D. Stojan a V. Koza. Tímto děkujeme jim i dalším zúčastněným osobám.

VČP ČSO byla zcela neúspěšná v případě výjimky u jestřába lesního a výstavby 4 elektráren u Dětrichovic, částečně pak úspěšná v případech plavebního stupně Přelouč (u 1 orgánu výjimka neudělena) a odstřelu kormorána na Třeboavských rybnících (časové omezení). Kauzy Wellness Dětenice, VD Rozkoš, mokřad u Malé Čermné, odstřel kormorána na rybníce Svatba a 2 elektráren u Dětrichova nebyly v době přípravy tohoto čísla Zpravodaje uzavřeny, u ostatních se v zásadě podařilo dosáhnout podmínek zajišťujících ochranu dotčených ptačích druhů. Stoprocentní úspěch jsme zaznamenali v případě žádosti o odstřel volavek na Broumovsku. Vyjádření pobočky bylo jedním podkladů, na jehož základě správa CHKO žádost plně zamítla.

Dále VČP ČSO podala podnět na ČIŽP ohledně nesprávného odbahnění rybníka Končinský poblíž obce Dobříkov (pobočka dodala doplňující vysvětlení a podklady, případ zřejmě neuzavřen) a T. Diviš nás zastupuje při jednáních s Lesy ČR o možnosti značení doupných stromů.

K zmíněné problematice bude na březnové schůzi podána upřesňující zpráva s detailnějšími informacemi o vybraných správních řízeních.

Martin Fejfar

„Ptačí Rozkoš“

Začátkem letošního roku podalo „Jaro Jaroměř“ na Povodí Labe ideu záměru „Ptačí rozkoš na Rozkoši“, kterou výbor VČP ČSO oficiálně podpořil. Jedná se o návrh na oddělení části přehrady Rozkoš u České Skalice hrází. V takto odděleném prostoru by neměl probíhat chov ryb, či provozování vodních sportů a naopak by mělo dojít k rozvoji litorálního pásma, zbudování dalších ostrovů pro ptáky i soustavy vnitřních nádrží. Hospodaření s vodou by mělo být takové, aby alespoň v jedné z nich (každý rok v jiné) byla mělká vodní hladina s ostrůvky, jezírky a plážemi na způsob "částečně zatopeného rýžového pole", což je pro ptáky dosti atraktivní prostředí. Území by mělo být přístupné pro ornitology i širokou veřejnost z oddělující hráze, která bude z tohoto důvodu vybavena přirozenými i umělými záštitami a pozorovatelnami.

Záměr na zřízení „Ptačí rozkoše na Rozkoši“ bude dále prověřován odborníky z hlediska technické proveditelnosti.

David Číp

JAK TO VYPADÁ S ORNITOLOGICKÝM PARKEM JOSEFOVSKÉ LOUKY?

Na realizaci Ornitologického parku Josefovské louky (OPJL) se v loňském roce pracovní skupině podařilo získat peníze od Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, ze kterého byla zaplacená Studie odtokových poměrů pro záměr OPJL, od Lesů České republiky na nákup pozemků a provozní režie a od VČP ČSO na zhotovení letáku o OPJL. Dále byly připraveny a podány dva projekty zaměřené na nákup pozemků, vyhloubení tůní, ornitologický, botanický a herpetologický průzkum, zbudování umělé hnízdní podložky pro čápa bílého a umělých hnízdišť pro ledňáčky (typ kontejner) a provozní režie na Státní fond životního prostředí prostřednictvím Operačního programu životní prostředí a dále na německou nadaci DBU. Zejména díky darům získaných od našich ornitologů se podařilo získat peníze na výkup pozemků, takže ČSO v tuto chvíli již v budoucím ornitologickém parku vlastní přes dva hektary pozemků.

Na podporu záměru u široké veřejnosti proběhla v loňském červnu akce nazvaná "Noční příroda", která byla uspořádána v rámci úzké spolupráce s JARO Jaroměř a A-ROCHA ČR. Akce zaměřená na představení myšlenky ornitologického parku, ale i na seznámení účastníků (s využitím

odborných lektorů) se zdejšími rostlinami, plazy, ptáky, netopýry a nočním hmyzem, který byl lákán na světelný zdroj, se setkala s nebývalým zájmem. Navzdory průtrži mračen, která zuřila ještě asi 15 min. před začátkem programu, dorazilo přes 45 osob! K zajímavostem loňského roku patří i první oficiální návštěva ornitologického parku poslancem parlamentu ČR (Kateřina Jacques).

Bohužel začátkem letošního roku historicky poprvé začaly chybět peníze na nákup dalších pozemků určených pro OPJL. Proto prosíme každého, kdo by chtěl i letos pomoci s realizací prvního ornitologického parku v ČR, aby tak učinil co nejdříve, nejlépe formou příspěvku na nákup pozemků nebo alespoň šířením informace, že tyto prostředky sháníme. Význam má jakákoli částka, neboť čím dříve budeme pozemky mít, tím dříve budeme moci lokalitu skutečně chránit.

Jestliže máte zájem si lokalitu nejprve prohlédnout, může vás zde osobně provést přímo **správce rezervace Míla Hromádka** (kontakt: cz976159@tiscali.cz, tel. 733 521 691), nebo vás tímto zveme na zdejší akce (1.5. Vítání ptačího zpěvu, 9.6. Noční příroda II či na Ptačí festival – více o těchto akcích na www.jarojaromer.cz), více o parku na www.bidlife.cz pod odkazem Josefovské louky.

David Číp

SBORNÍK PANURUS – VÝZVA AUTORŮM

Redakční rada sborníku Panurus by ráda upozornila všechny, kteří mají připravený rukopis svého článku, že uzávěrka všech příspěvků do čísla 18/2009 je 31.3.2009. Pokud svůj rukopis teprve chystáte, nezapomeňte si pozorně nejprve přečíst „Pokyny pro autory“ – ušetříte tím spoustu práce sobě i redakční radě. Je třeba počítat s tím, že každý rukopis bude posouzen oponentem, ale ne proto, aby byl autor zesměšněn. Smyslem oponentury je článek ještě více vylepšit. Zaslát je možné také zajímavější faunistická pozorování – v tom případě uvádějte vždy kompletní údaje o pozorování tak, jak jsou použita v posledním čísle sborníku Panurus. Těšíme se na Vaše příspěvky.

redakční rada sborníku Panurus

PLÁNOVANÉ AKCE

VVT 2009: Kolem Opatovického kanálu

Letošní Víkendový a výzkumný tábor VČP ČSO při VČM v Pardubicích (dále jen VVT) nás zavede do krajiny, kterou mnozí ornitologové znají. Tedy přesněji řečeno „okrajově znají“. Bohdanečský rybník je totiž notoricky známou a asi nejprozkoumanější lokalitou mezi Pardubicemi a Hradcem Králové. Návštěva Bohdanečského rybníka ovšem bude na VVT spíš jenom třeshinkou na dortu a možností vyzkoušet jeho zbrusu novou pozorovatelnu...

VVT 2009 by se mohl nazývat také „Málo známé Bohdanečsko“ - měl by totiž účastníky zavést k rybníkům ornitologicky jen málo prozkoumaným, ale také do hlubokých borových či smíšených lesů a do mírně zvlněné zemědělské krajiny se stromořadími západně a severozápadně od Lázní Bohdanče. Cílem je provést ornitologický průzkum následujících lokalit:

- rybníky Truhličky, Trhoňka, Tichý, Skříň, Rozhrna, Černý Nadýmač, Sopřečský, Strašovský, Beránek, Březinský, Švihov, Buňkov, Podhájský
- PP Na Hradech
- lesní komplex S od obce Břehy
- lesní komplex J a JV od obce Rohovládova Bělá
- lesní komplex SV od obce Kasalice

Jakousi pomyslnou osou celého zájmového území bude staré vodohospodářské dílo vybudované Pernštejnny na konci 15. století – Opatovický kanál. Ten přivádí labskou vodu k většině velkých rybníků, jež tu do dnešních dnů zbyly z rozsáhlé pernštejnské rybníční soustavy.

Ornitologickým vodítkem se při VVT jistě stane literární dílo manželů Štanclových „Ptactvo Pardubicka II. – Bohdanečsko“ (vyd. Krajské muzeum vých. Čech, Pardubice, 1987). Vždyť srovnání stavu avifauny před čtvrtstoletím a v současnosti bude jistě zajímavým (ovšem poněkud velkorysým a nereálně ambiciózním) cílem letošního VVT.

Cílovými ptačími druhy budou: jeřáb popelavý, husa velká, chřástali, lelek lesní, skřivan lesní, strnad luční, ovšem čekat můžeme i další druhy rákosin (např. bukač velký, bukáček malý, sýkořice vousatá), zemědělské krajiny (čejka chocholatá, moták lužní) atd.

Vladimír Lemberk

Akce „Labutí léto 2009“

Abychom získali co nejuplněnější obraz o východočeské populaci labutí, plánujeme v letošním roce zimní kroužkování doplnit i o kroužkování na hnízdištích. Ve dnech 25. 8. - 1. 9. 2009 bychom chtěli na Pardubicku a Hradecku okroužkovat co nejvíce mladých labutí (vyvedené rodinky) a také pelichající ptáky, zdržující se na Bajkale. Pokud znáte na Pardubicku a Hradecku lokality, kde by bylo možné mladé labutě po vylákání na potravu na břeh pochytat a pokud na těchto lokalitách zároveň pravidelně nekroužkuje jiný kroužkovatel, budeme vám vděční za upozornění. Kroužkovatele, kteří sami mladé labutě kroužkují, zveme ke spolupráci na našem projektu.

Bližší informace o „Labutím létu“ včas zveřejníme, už teď ale zájemce zveme, aby si rezervovali ve svých kalendářích poslední srpnové dny na další akci s polskými přáteli. Informace o hnízdištích labutí můžete zasílat na adresu Světlany Vránové sve.crow.crow@volny.cz, kde se zároveň můžete také dozvědět další podrobnosti.

Paweł T. Dolata, PwG OTOP

AKCE, POZVÁNKY

21. 3. – schůze České společnosti ornitologické Praze

pořádá sekretariát ČSO v obvyklém místě (ZŠ U Vršovického nádraží 1, Praha 10 - budova naproti železniční stanici Praha-Vršovice), další podrobnosti nebyly v době zpracování Zpravodaje známy.

(28.) 29. – 31. 5. – Výzkumný a vzdělávací tábor VČP ČSO „Kolem Opatovického kanálu“ (podrobnější informace jsou na jiném místě tohoto Zpravodaje).

25. 8. - 1. 9. 2009 – „Labutí léto 2009“ – kroužkování zejména mladých labutí na východočeských hnízdištích (podrobnější informace jsou na jiném místě tohoto Zpravodaje).

Virtuální pozvánka na polské čápy

Blíží se jaro a společně s ním se k nám vrátí čápi. Zvu všechny české milovníky ptáků na virtuální návštěvu Polska, čapího hnízda v Przygodzicach na okraji ptačí oblasti (SPA) síť Natura 2000 „Dolina Baryczy“. Toto hnízdo viděli v září účastníci exkurze VČP ČSO do Doliny Baryczy a na adrese www.bociany.ec.pl ho mohou vidět všichni. Projekt kamerového sledování tohoto hnízda letos poběží již čtvrtým rokem. Naše čápy každoročně sleduje okolo 2 milionů návštěvníků z přibližně 100 zemí celého světa. Přílet čápů očekáváme jako každý rok v průběhu března.

Zájemcům rád pošlu pdf článků v angličtině nebo v polštině o tomto projektu. Můžete si o ně napsat na mou adresu p.dolata@op.pl.

Informace vám může poskytnout i Světlana Vránová, která je členkou realizačního týmu projektu, moderátorkou diskusního fóra www.bocianyzprzygodzic.pun.pl, zaměřeného především na sledované hnízdo, ale také všeobecně na čápy bílé i černé. Možná přišel čas na otevření české části na našem fóru? To záleží jen na vašem zájmu.

Paweł T. Dolata, PwG OTOP

K PĚTAOSMDESÁTINÁM BOHUMILA REJMANA

Dne 30. 1. 2009 oslavil své 85. narozeniny pan Bohumil Rejman z Litomyšle. Pamětníci jistě vzpomínají na jeho zajímavé přednášky o čápu bílém, které po dlouhé roky míval na schůzích pobočky. Pan Rejman založil a po 25 let pečlivě doplňoval celostátní kartotéku hnízd čápa bílého. Díky němu nyní máme dokonalý obrázek o vývoji populací tohoto druhu na našem území.

Čas letí daleko rychleji, než se stačí vracet čápi na svá hnízda. Před pouhými patnácti lety jsem do Zpravodaje VČP ČSO psal něco málo z bohatého života jubilantova. Tehdy se chystalo opakované velké sčítání čápů bílých na území České republiky a náš „čapí prezident“ měl plné ruce i hlavu práce se zajištěním kontroly opravdu všech čapích hnízd u nás a nejen stavu hnízd, ale i příletu, inkubace a úspěšnosti hnízdění. Pokud se dobře pamatuji, byla v tomto roce zaznamenána minimálně dvě hnízda s rekordním počtem šesti mladých. Jedno jsem sám kontroloval spolu s Jirkou Vyskočilem, odchovancem z Šer - Chánovy dílny v dnes již zaniklém hnízdě v Chroustově v nymburském okrese.

Čápi byli a jsou hlavním objektem Bóďova zájmu a málokdo si umí představit to množství mravenčí práce s „páčením“ dat z obrovské řady spolupracovníků, dohledáváním a mnohdy detektivní prací se zjišťováním historie čapích hnízd, jejich fotodokumentací a pečlivým zanášením zjištěných dat do kartotéky, bez pomoci současné počítačové techniky.

Práce s dětmi a mladými lidmi sice již před časem z důvodů pochopitelných musela skončit, stáří o sobě pochopitelně dává vědět, a desítky let strávených v terénu při pozorování, sčítání a fotografování se nutně projeví. Přesto stále někteří z věrných dojíždějí za svým vedoucím a společně ještě kroužkují v okolí Litomyšle.

Nedošínský háj také vzpomíná na svého příznivce. Mnoho lidí ani netuší, že to, že mohou nedaleko rušných komunikací a uspěchaného života ve městě spočinout v nádherném prostředí, je výsledek nenápadné práce „neviditelných“ lidí. Celá řada dnes důstojných stromových velikánů byla zachráněna před těžbou díky mapování doupných stromů a jejich dodnes trvajícím registracím a ochraně.

Tohle všechno by dost dobře nebylo možné bez skvělého domácího zázemí a obětavosti manželky Oliny. Takže do dalších pohodových a sledovacích let hodně zdaru a ať se čápům u nás dobře daří!

Lubor Urbánek

U příležitosti jeho narozenin jsme pana Rejmana navštívili, abychom mu jménem VČP ČSO popřáli a udělali s ním rozhovor pro naše webové stránky. Ukázku z rozhovoru přetiskujeme i zde:

„Jak jste se dostal k ornitologii?“

Oklikou. Jako student gymnázia jsem začal chodit na brouky s entomologem Šauerem. To bylo ještě před válkou. A pak někdy v roce 1956-57 jsem se začal zabývat fenologií a přes ni jsem se dostal k ptákům.

„Vy jste ale ornitologii měl jako koníčka. Jaká byla vaše profese?“ (odpovídá manželka)

Manžel je vyhozený právník. Vystudoval práva a pracoval na okresním úřadě na trestním oddělení. Pak ale na začátku 50. let přišla akce „70000 úředníků do výroby“, on nebyl v KSČ, a tak šel. Nejdřív opravdu do výroby, pak pracoval jako skladník – ale pak ho někdo udal, že nepracuje rukama. Tak potom byl na nádraží, kde nakládal vagóny, později dělal závozníka a pak řidiče. Takových lidí tehdy byla celá řada, dělali si z toho legraci. Podepisoval se „řidič JUDr. Rejman“. Na vrcholu kariéry pak manžel dělal dispečera v pozemních stavbách a tam byl až do důchodu.

„Jméno Rejman je pro mnohé téměř synonymem slova čáp. Jak vás napadlo věnovat se zrovna čápům bílým?“

To byl nápad Františka Obhlídala, ten mě do toho uvrtil. Bylo to až někdy v 70. letech, předtím jsem se o čápy nijak zvlášť nezajímal.

„Kolik asi jste za život okroužkoval mladých čápů?“

Řekl bych vám to přesně, ale to bych musel do garáže, tam mám poznámky. Ale kroužkovali jsme přibližně 20 – 25 mláďat ročně, celých 25 let. Některé věci za komunistů byly jednodušší. Prostě jsem zašel na národní výbor a oni mi dali chlapa s plošinou, vyvezli mě nahoru k hnízdu a už se kroužkovalo... A nemuselo se za to nic platit.

„Vaše celostátní kartotéka hnízd je obdivuhodným dílem. Jak se vám podařilo něco takového vytvořit?“ (odpovídá manželka)

Věnoval tomu spoustu času. Co jen hnízd každoročně sám objezdil! A pak to zapisoval...

Pan Rejman dodává: Nebyl to takový problém. Když se člověk zeptá místních lidí, tak oni vždycky vědí, kdy jim ti čápi přilétli a jak se jim vede. Měl jsem řadu informátorů ve vesnicích a s jejich pomocí jsem dával údaje dohromady.

(rozhovor proběhl 22. 1. 2009 v Litomyšli, ptala se Svě; celé jeho znění naleznete na webu VČP ČSO www.vcpcso.cz)

PROBĚHLÉ AKCE

LABUTĚ 2009

Letošní akce kroužkování labutí, prováděná společně s kolegy z Polska, proběhla ve dvou termínech. První se konal ve dnech 2. – 4. 1., druhý pak 31. 1. – 2. 2. V porovnání s loňskou akcí byla ta letošní úplně jiná, a to díky počasí. Zatímco v lednu 2008 bylo teplo, tentokrát jsme zažili i

mraz -10°C a Labe v Hradci Králové i pardubický Bajkal byly téměř zcela zamrzlé. Na začátku ledna navíc byla spousta sněhu a to labutím komplikovalo výstup z vody.

Potěšujícím faktem je, že v letošním roce se členové naší pobočky do odchytů opravdu aktivně zapojili. Velmi dobré bylo také to, že při obou akcích se několik kolegů účastnilo všech odchyťových dnů. Chytání ve druhém termínu polský vedoucí projektu Pawel Dolata hodnotil zvláště kladně, když napsal: „*Chytací skupina byla sice malá, ale zato velmi akční. Tentokrát se neúčastnili žádní pozorovatelé, úplně všichni se úspěšně zapojili do chytání*“. Za VČP ČSO se alespoň jednoho dne odchytů účastnili: F. Bárta, J. Bartoníček, K. Bejček, J. Česák, D. Číp, R. Hampl, P. Kafka, V. Koza, B. Medvěžov, J. Myšák, P. Suvorov, J. Svěcený, Jk. Vrána, S. Vránová, J. Zajíc a P. Zobač. Za polskou stranu se účastnili P. T. Dolata, N. Kantecka, D. Niedbała, N. Hybsz, R. Hybsz, W. Kaźmierczak a W. Kania. Český tým byl letos doplněn také posilami „z venku“: odchytů na začátku ledna se účastnila Tamara Takadžjan z Prahy, která pracovala jako ošetřovatelka ptáků v pražské ZOO, druhého kola kroužkování se účastnila Jindra Mourková z Kladna, dlouholetá koordinátorka monitoringu vodních ptáků ve Středočeském kraji. Obě dvě dámy mají s chytáním labutí hojně zkušenosti a byly pro nás opravdovou pomocí. Jindře patří také dík za to, že mě zastoupila jako garant akce v průběhu druhého chytání, kdy já jsem se pro jiné povinnosti nemohla zúčastnit. Kromě zmíněných nám pomáhali také J. Jetenský a E. Škrabalová z AOPK ČR a P. Jetenský. Akce probíhala za velkého zájmu médií (televize, rozhlas i tisk). Podrobné reportáže z odchytů, včetně mnoha fotografií naleznete na webu www.vcpcso.cz.

Letošní odchyt je možné prohlásit za více než úspěšný. Celkem během obou termínů bylo okroužkováno 78 labutí, z toho 26 v Hradci Králové na Labi, 39 v Pardubicích na Bajkale a 13 v Pardubicích na Labi. Dohromady v průběhu prvních dvou ročníků akce „Labutě“ bylo v obou městech označeno již 128 jedinců (53 HK, 75 PA). V rámci projektu byly doposud použity kroužky 5 sérií dvou kroužkovatelů (Vránová a Bárta).

V průběhu kroužkování byly zjištěny i 4 labutě s cizími kroužky. Na Labi v Hradci Králové byla mj. německá labuť, okroužkovaná 3. 12. 2005 jako 2K v Drážďanech. Ostatní kroužky byly české a dosud k nim neznáme kroužkovací data. K zajímavostem letošního kroužkování dále patřily např. extrémní váhové rozdíly chycených labutí. Při první lednové akci byli na pardubickém Bajkale okroužkováni dva samci o váze 11,74 a 11,32 kg, zatímco samice vážily většinou okolo 6 kg. Největší rozdíl byl ale zaznamenán 2. února na pardubickém Labi. Zde byla chycena dosud absolutně nejlehčí labuť (M 2K), vážící pouhých 4,9 kg a zároveň s ní také zatím absolutně nejtěžší labuťák (M +3K), o váze 12,74 kg. Celkem jsme během letošní akce okroužkovali 43 samců 35 samic, z toho bylo 14 ptáků „růžovonohé“ mutace *immutabilis*.

Závěrem je možné zmínit některé dosavadní výsledky. Zatímco mnoho labutí se dle očekávání vrátilo na stejná zimoviště, kde byly vloni okroužkovány, několik „našich“ ptáků letos zimoviště změnilo. Jedna labuť, kroužkovaná vloni v Pardubicích na Bajkale, trávila letošní zimu na Labi v Hradci Králové. Druhá, rovněž kroužkovaná na Bajkale, se nejprve na Bajkal v září vrátila, později ale přelétla rovněž na Labe v Hradci. O další labuti z Bajkalu víme, že hnízдила na rybníku Řemínek u Provodova a na zimu se znovu vrátila na Bajkal, jiná – tentokrát kroužkovaná v Hradci – v únoru 2008 přelétla nejprve na rybník Aman do Velkých Svatoňovic, po jeho vypuštění se po celou hnízdní sezónu zdržovala na rybníku Brodský u Červeného Kostelce (pár bez mláďat). V září 2008 se vrátila na r. Aman do Svatoňovic, kde přezimovala a je tam dosud. Další labuť z Bajkalu byla v lednu 2009 zastížena v Kolíně, pak se ale přece jen přesunula do Pardubic. A jiná, rovněž z Bajkalu, se rozhodla trávit zimu cestováním. Nejprve byla několikrát odečtená v Praze, pak byla pozorovaná ve Zbraslavi, a nakonec znovu v Praze. Nejčerstvější pozorování máme ze 7. 2. 2009, kdy na louži vody na poli nedaleko Ržů byly pozorovány 3 labutě, kroužkované 3. 1. 09 na Bajkale v Pardubicích. Všechny tři zde byly kontrolovány ještě 4. 2. 09. Za všechny odečty a hlášení děkujeme především kolegům L. Bejčkovi, T. Bělkovi, D. Bubákovi, T. Divišovi, M. Fejfarovi, R. Hamplovi, M. Jelínkovi, V. Jelínkovi, P. Kafkovi, L. Novákovi, A. Regnerovi a J. Vránovi. Jak je vidět, již po jediném roce máme řadu zajímavých údajů. Věříme, že podobných pozorování bude přibývat, protože labuť je pták dlouhověký, dožívající se až 20 let. Ovoce své práce proto budeme moci sklízet ještě velmi dlouho a mohli bychom získat opravdu cenné informace.

Náš projekt počítá s kroužkováním ve třech zimních sezónách. Je tedy před námi ještě jeden lednový odchyt v roce 2010. Kroužkováním naše akce ale samozřejmě nekončí. Spíš můžeme říci, že kroužkování je teprve začátek. Je potřeba zjistit, kde se „naše“ labutě zdržují v hnízdním období – tedy kde hnízdí, pelichají apod. Prosíme vás proto o velmi pozorné prohlížení labutí nejen na

zimovištích, ale i hnízdících párů a nehnízdících jedinců v hejnech. Prosíme o pečlivé kontroly a odečty zjištěných kroužků. Také v případě, že zjistíte labuť s kroužky, ale nepodaří se vám čísla odečíst, prosíme, abyste nám takové případy hlásili. Odečty prosím hlase S. Vránové, která je na přání kroužkovací stanice bude hromadně zasílat na kroužkovací stanici. Pro potřeby projektu je nutné data dodávat v určité podobě. Vždy je nutno přesně zadat lokalitu (nejlépe souřadnicemi nebo zákresem v mapě) a vyplnit „okolnosti“, tj. především zda odečtená labuť byla sama, v páru nebo v hejnu, kolik ptáků bylo v hejnu a jaká byla struktura hejna – tedy kolik bylo dospělých a kolik mladých ptáků. Součástí projektu je i sledování zastoupení mutace „*immutabilis*“ v našich populacích. Ptáky náležející k této mutaci rozpoznáme jednoduše – jedná se o bílá mláďata (mnoho hnízdících párů vodí jak šedá, tak bílá mláďata), která již od narození mají růžové nohy. Růžová barva nohou přetrvává i v dospělosti a je velmi nápadná, zejména pokud jsou labuť na břehu. V hejnech nebo v rodinách s mláďaty se proto snažíme také zjistit počet jedinců této mutace (tedy „růžovonohých“ labutí, případně bílých mláďat). V nejbližším čísle časopisu *Aythya* bude společný článek P. T. Dolaty a J. Mourkové o mutaci *immutabilis*, ve kterém budou m.j. využity i výsledky z našeho projektu.

Světlana Vránová, Paweł T. Dolata

ZÁPIS Z ČLENSKÉ SCHŮZE 8. 11. 2008

V 8.45 předseda **M. Fejfar** zahájil schůzi a po krátkém úvodním slovu předal slovo jednatele S. Vránové, která moderovala dopolední blok, věnovaný krkavcovitým ptákům.

D. Číp zahájil krátkým příspěvkem „**Krkavcovití ve voliře**“, v němž nám představil jednotlivé druhy krkavcovitých a jejich chování v umělém chovu. **S. Vránová** navázala sérií kratších prezentací na různá témata. V příspěvku „**Barevné značení kavek**“ představila projekt, který běží od roku 2003 v několika městech a zmínila některé dosavadní výsledky. V prezentaci „**Netypicky zbarvení krkavcovití**“ jsme mohli vidět fotografie kavek a havranů s různým stupněm albinotických nebo leucistických znaků. Následoval krátký příspěvek „**Mohou být stálými členy zimních hejn havranů a kavek i jiné druhy?**“, v němž bylo zdokumentováno opakované pozorování z Pardubic 1 ex. vrány šedé, začleněné do hejna havranů a kavek. Prezentace „**Přežívání krkavcovitých s tělesnými handicap**“ nás seznámila s případy kavek přežívajících a létajících s těžkými handicap (poškození křídel, chybějící běháky) a ukázala obrázky deformace zobáků, zjištěných u havranů a kavek J. Česákem a S. Vránovou (viz. článek v *Panurus* 17/2008). Příspěvek „**Vynalézavost krkavcovitých v umísťování hnízd ve městech, aneb přízpusobivost k civilizaci**“ měl dvě části: úvodní tvořila prezentace „**Sojka jeřábnice**“ o třech případech hnízdění sojek na stavebních jeřábech, zasláná mailem nepřítomným M. Brejškou. Ve druhé části S. Vránová informovala o hnízdění kavek v polystyrénovém obložení domů, hnízdění havranů na sídlišťích a o extrémních hnízdech kavek (hnízdění na více než metrových nánosech větví x hnízdění v budkách na holých prknech zcela bez výstelky). V poslední prezentaci „**Pardubická nocoviště**“ S. Vránová představila nocoviště strak, kavek a zimní nocoviště havranů a kavek na území města Pardubic. Ke všem předneseným příspěvkům proběhla krátká diskuse z pléna. **L. Peške** navázal tématem „**Zimoviště havranů v ČR a odhad jejich početnosti**“. Na příkladu největšího českého nocoviště ve Veltrusích nejprve ukázal obecné principy fungování nocovišť, získané mj. pomocí telemetrického sledování. Podle nejnovějších výsledků je v ČR 13 zimních nocovišť, zimuje v ČR přibližně 400-500.000 ptáků, kavky tvoří asi 20%. Poté navázal blok univerzitních přednášek, který zahájil **K. Weidinger** prezentací „**Podíl krkavcovitých na predaci ptačích hnízd**“. Pomocí kamer umístěných u hnízd bylo zdokumentováno velké množství predací na hnízdech drobných pěvců. Krkavcovití ptáci se na predacích podíleli z 32%, nejvíce hnízd vyplenily sojky. **P. Suvorov** v příspěvku „**Schopnosti učení a smyslové schopnosti straky obecné (*Pica pica*) při predaci ptačích hnízd**“ navázal podobným tématem. V rámci diplomové práce na ČZU v Praze byla testována reakce strak na umělá hnízda s vejci křepelek a slepic, umístěvaná na různá místa do okolí stračích hnízd. Poslední příspěvek „**Vybrané aspekty potravní biologie straky obecné (*Pica pica*) ve městě a v zemědělské krajině**“ přednesený **P. Fousovou** se zabýval složením potravy strak ve městě a ve volné krajině a způsobem vyhledávání a sběru potravy v těchto dvou typech prostředí.

Po přestávce **M. Fejfar** a **T. Diviš** informovali o projektu ochrany doupných stromů, na němž VČP ČSO spolupracuje s Lesy ČR. Zájemci, kteří by se chtěli aktivně zapojit, necht' kontaktují jednoho z nich na adresách Fejfar@urm.mepnet.cz nebo tomas.divis@email.cz. **M. Fejfar** připomněl, že na jarní schůzi 2009 proběhnou volby nového výboru a vyzval přítomné, aby se

hlásili ke kandidatuře a podávali návrhy na kandidáty. Poté připomněl **monitoring čejky chocholaté**, vyzval k zaslání výsledků na sekretariát ČSO a východočeskému koordinátorovi Václavu Kozovi (koza@pla.cz). **V. Lemberk** informoval, že **nové číslo sborníku Panurus** bude vytištěno do 14 dnů a poté krátce představil **chystaný projekt monitoringu výskytu volavky popelavé v Pardubickém kraji**. Projekt bude koordinován M. Pešatou z KU Pardubického kraje a spolupracovníci obdrží určitou finanční odměnu. Představení projektu (metodika, podmínky apod.) proběhne na jarní schůzi pobočky, zájemci mohou kontaktovat M. Pešatu na adrese Indian1@centrum.cz nebo michal.pesata@pardubickykraj.cz. **P. Bergmann** shrnul výsledky **zimního sčítání vodních ptáků v ČR** v lednu 2008: celkem bylo zjištěno 57 druhů a pozorováno asi 200.000 ex. vodních ptáků. Koordinátoři sčítání vyslovili pochvalu naší pobočky – ve východních Čechách bylo sčítáno 96 lokalit, což je nejvíce ze všech krajů. P. Bergmann také představil nový **sborník Aythya**, určený přednostně ornitologům, zapojeným do sčítání a pozval k účasti na **semináři „Monitoring vodních ptáků v České republice – 2008“**. Závěrem zazněla výzva k **zapojení se do dalšího sčítání 17. - 18. 01. 2009**. **L. Viktora** z ČSO nás informoval, že sekretariát ČSO připravuje **„Poziční dokumenty“** – texty, shrnující stanovisko ČSO k problematice rybožravých ptáků. Dále nás pozval na členskou **schůzi ČSO, která bude v Praze 29. 11. 08** a na **ornitologický ples**, který bude rovněž **v Praze 27. 2. 09**. **Atlas migrace ptáků ČR a Slovenska** bude distribuován na kroužkovatelském aktivu v Litomyšli a na schůzi ČSO v Praze. Kroužkovatelé ho mají předplacený, nekroužkovatelé - členové ČSO si jej mohou zakoupit za 650,- Kč, ostatní za 790,- Kč. L. Viktora také přítomně vyzval k **zapojení se do mapování hnízdišť rorýsů**. Akce proběhne v červnu a červenci příštího roku, bližší informace podá sekretariát ČSO (cso@birdlife.cz). **M. Ondrová** byla představena jako nová koordinátorka Skupiny pro **výzkum čápa bílého** při ČSO. Ve svém příspěvku shrnula plány a cíle obnovené skupiny, která chce navázat na mnohaletou práci pana B. Rejmana. Kdo má zájem o spolupráci, může získat bližší informace na adrese ondrova.marketa@seznam.cz. Poté **P. Žďárek** představil německou **příručku o určování stárí ptáků**, kterou přeložil a nabídl k vydání kroužkovatelské stanici. Stárí ptáků je určováno podle pelichání a příručka byla zpracována na základě měření desetitisíců jedinců 82 druhů pěvců. Kroužkovatelská stanice v současné době jedná s autory a chystá vydání. Jedná se o knihu Winkler R., Jenni L., 2007: Alters und Geschlechtsbestimmung europäischer Singvögel. Určování podle této příručky nám P. Žďárek převedl na snímcích několika vybraných druhů. V příspěvku **„V kraji labutí“** zavzpomínal **M. Černý** na jarní výpravu na „Stawy Milickie“ v Dolině Baryczy v Polsku. M. Černý, T. Bělka, M. Fejfar a V. Koza se cíleně vypravili za labutěmi zpěvnými a potápkami rudokrkými, které zde hnízdí. Oba druhy viděli, celkem během tří dnů pozorovali 116 druhů ptáků. **S. Vránová** informovala o akci **kroužkování labutí** pozvala přítomné k zapojení se do druhého ročníku. **K. Svádová** krátce představila chystaný **projekt mapování hnízdního rozšíření ptáků Hradce Králové**. Mapování bude probíhat v letech 2009-11, bude použita standardní v současné době obecně používaná metodika. V současné době realizační tým tvoří M. a V. Hromádkovi, J. Porkert, J. Zajíc a K. Svádová. Další spolupracovníci se hledají. Začátkem roku 2009 proběhne pracovní schůzka mapovatelů. Zájemci se mohou hlásit na k.svadova@seznam.cz nebo na telefonu 732 764 992. Příspěvek **J. Bartoníčka „Zhodnocení VVT Podkrkonošská nížina 2008“** se sice trochu změnil v prezentaci o rybníku Temník a Třesický, ale byl velmi zajímavý. Na Temníku letos úspěšně vyhnízdil jeřáb popelavý a potěšitelně se navýšil stav hnízdicích volavek. Na Třesickém rybníku hnízdilo 6 párů pochopů a sýkořice vousaté. Proběhly zde 3 odchty v rákosinách, v rámci nichž bylo okroužkováno 740 ptáků (z toho 52 sýkořic). J. Bartoníček vyzval k pozornému prohlížení volavek – volavky na několika místech v ČR jsou kroužkovány barevnými odečítacími kroužky. **I. Tláskal** v příspěvku **„Zhodnocení exkurze do Doliny Baryczy“** promítl několik ilustračních fotografií z exkurze a vyprávěl, kde jsme byli, co jsme dělali a co jsme viděli. V závěrečné přednášce **„Poslední populace ibisů skalních“** vyprávěl **L. Peške** o své spolupráci s rakouským institutem Kondara Lorenze a dalšími organizacemi na záchraně ibisů skalních. Ptákům jsou připevňovány satelitní vysílače a jejich pomocí jsou sledování při migracích i na hnízdištích.

Schůze skončila ve 14.30.

Zapsala: S. Vránová, jednatelka VČP ČSO

ZPRAVODAJ – interní periodikum *Východočeské pobočky České společnosti ornitologické při Východočeském muzeu v Pardubicích* (kontakt: Zámek č. 2, 530 02 Pardubice, www.vcpcso.cz, e-mail: vcpcso@centrum.cz, účet: KB a.s. Pardubice, 19-8214740297/0100). Číslo sestavila: Světlana Vránová. Ilustrace racek © Alice Janečková, sýkořice vousaté © Jana Kufová. Příspěvky zasílejte na adresu pobočky Zámek 2, 530 02 Pardubice nebo na e-mail vcpcso@centrum.cz.